

Załącznik nr 3 do Karty Informacyjnej – wydawanie zgody na prowadzenie kursów kwalifikacyjnych dla nauczycieli

Szczegółowy program kursu kwalifikacyjnego z tyflopedagogiki grupa III

L.p.	Terminy zajęć	Godz. zajęć (od-do)	Liczba godzin	Moduł*	Treści programowe**	Prowadzący
SEMESTR I						
1.	14.03.2014 piątek	10.00 – 17.45	9 godz. ćwiczeń(A)	Pedagogika Specjalna	Swoistość diagnozy w pedagogice specjalnej. Placówki zajmujące się diagnozą osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie, np poradnie psychologiczno-pedagogiczne, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, pogotowia opiekuńcze. System orzekania i kwalifikowania do kształcenia specjalnego i pomocy korekcyjno-wyrównawczej	Bożena Świdarska
2.	15.03.2014 Sobota	9.00 – 17.30	10 godz. wykładów	Pedagogika specjalna	Jednostka upośledzona (niepełnosprawna) jako przedmiot zainteresowania pedagogiki specjalnej. Systematyka w pedagogice specjalnej – różne klasyfikacje odchyłeń od normy. Wpływ Marii Grzegorzewskiej na rozwój teorii i praktyki. Swoistość diagnozy w pedagogice specjalnej. Placówki zajmujące się diagnozą osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie, np. poradnie psychologiczno-pedagogiczne, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, pogotowia opiekuńcze. System orzekania i kwalifikowania do kształcenia specjalnego i pomocy korekcyjno-wyrównawczej.	dr Beata Rola
3.	25.04.2014 piątek	10.00 – 18.30	10 godz. Ćwiczenia (A) (obserwacja zajęć)	Pedagogika Specjalna	System kształcenia specjalnego. Funkcje szkoły specjalnej w systemie oświaty i wychowania. Funkcja pedagoga specjalnego w szkolnictwie specjalnym i poradnictwie. Deontologia pedagoga specjalnego. Metody pedagogiki specjalnej (metoda instrumentalna, metoda ośrodków pracy, techniki Freneta i inne). Problemy profilaktyki w działalności placówek kształcenia specjalnego.	Bożena Świdarska

					OBSERWACJE -Praktyczne wskazówki do pracy z dzieckiem z wadą wzroku: określenie celów, zadań procesu dydaktyczno – wychowawczego, zasad, metod, form pracy.	
4.	26.04.2014 Sobota	9.00 – 14.15	6 godz. wykładów	Tyflopedagogika	Placówki rewalidacyjne dla niewidomych i niedowidzących: ich zadania. Problemy integracji społecznej w kształceniu dzieci i młodzieży z inwalidztwem wzroku. Profilaktyka inwalidztwa wzroku. Rewalidacja osób z inwalidztwem wzroku oraz dodatkowymi potrzebami (głuchoniewidomi, chorzy na cukrzycę, upośledzeni umysłowo, z zaburzonym aparatem ruchu). Systemy rewalidacji głuchoniewidomych. Postawa rodziców i zadania stojące przed nimi podczas procesu wychowania niewidomego dziecka w domu rodzinnym.	dr Grażyna Walczak
5.	23.05.2014 piątek	10.00 – 15.15	6 godz. ćwiczeń(L)	Pedagogika Specjalna	Integracja osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Formy realizacji integracji w społeczeństwie. Formy realizacji integracji społecznej niepełnosprawnych (np. wspólnoty integracyjne). Prawa osób niepełnosprawnych. Kształcenie postaw społecznych. PRACA KONTROLNA	Bożena Świdarska
6	24.05.2014 sobota	9.00 – 17.30	10 godz. ćwiczeń(A)	Tyflopedagogika	Ustalanie pojęć tyflopedagogicznych. Cele i zadania tyflopedagogiki. Przemiany w sytuacji niewidomych w aspekcie historycznym. Powstanie i rozwój szkolnictwa dla niewidomych i niedowidzących w Polsce i w innych krajach. Życie i działalność Matki Róży Czackiej. Rozwój pisma dla niewidomych – pismo Hauy, Kleina i alfabet Ludwika Brailla. Znaczenie systemu pisma brajlowskiego w rewalidacji niewidomych. Powstanie i rozwój teorii tyflopedagogicznych. Wpływ poglądów filozoficznych oraz przemian społeczno-kulturalnych na rozwój teorii i praktyki tyflopedagogicznej.	dr Grażyna Walczak
7	14.06.2014 sobota	9.00 – 17.30	10 godz. ćwiczeń (L)	Metodyka nauczania i wychowania dzieci niewidomych i słabowidzących	Wychowanie przedszkolne dzieci niewidomych i słabowidzących. Współpraca z rodziną dziecka. Adaptacja programu przedszkoli masowych do potrzeb dzieci z zaburzeniami widzenia. Rozwijanie samodzielności i umiejętności z zakresu czynności życia codziennego. Zastosowanie programu oregońskiego.	Dorota Gronowska
8	15.06.2014 niedziela	9.30 – 18.00	10 godz. Ćwiczeń(L)	Tyflopedagogika	Postawa rodziców i zadania stojące przed nimi podczas procesu wychowania niewidomego dziecka w domu rodzinnym.	dr Grażyna Walczak

			(obserwacja zajęć)		Przystosowanie społeczne niewidomego dziecka. Zagrożenia w kształtowaniu harmonijnej, uspołecznionej osobowości wynikające z inwalidztwa wzroku a wychowawcze przeciwdziałanie nim.	
9	06.07.2014 niedziela	10.00 – 14.30	5 godz. wykładów	Anatomia, fizjologia, patologia narządu wzroku	Wady wzroku; Niektóre choroby narządu wzroku: jaskra, zaćma, zwyrodnienie plamki żółtej, retinopatia cukrzycowa i inne choroby układowe z objawami ocznymi, choroby nerwu wzrokowego, wady wrodzone. Wskazania dotyczące aktywności fizycznej i higieny pracy szkolnej.	Anna Boczek
		14.30 – 19.00	5 godz. ćwiczeń (A)	Psychologiczne podstawy rewalidacji dzieci niewidomych i słabowidzących	Wybrane zagadnienia psychologii klinicznej: - przedmiot i zadania psychologii klinicznej (definicje podstawowych pojęć psychologii klinicznej, zadania psychologa klinicznego); psychogeneza zaburzeń zachowania (czynniki psychologiczne i organiczne w genzie zaburzeń zachowania, problem zaburzeń psychosomatycznych, wpływ stresów na psychikę i zachowanie).	Artur Scisłowski
10	7.07.2014 Poniedziałek	9.00 – 13.30	5 godz. ćwiczeń (A)	Anatomia, fizjologia, patologia narządu wzroku	Anatomia narządu wzroku; fizjologia widzenia; rozwój widzenia; metody diagnostyki w okulistyce;	Anna Boczek
		13.30 – 18.00	5 godz. ćwiczeń (A)	Psychologiczne podstawy rewalidacji dzieci niewidomych i słabowidzących	Drugi układ sygnałowy a proces kompensacji. Wyobrażenia niewidomych. Uczenie się niewidomych; znaczenie akceptacji siebie i swojej sytuacji życiowej oraz realnej samooceny w rehabilitacji niewidomych i słabowidzących;	Artur Scisłowski
11.	08.07.2014 Wtorek	8.30 – 9.15	1 godz.	Pedagogika specjalna	EGZAMIN	dr Beata Rola
		9.30 – 18.00	10 godz. wykładów	Psychologiczne podstawy rewalidacji dzieci niewidomych i słabowidzących	Zaburzenia w różnych sferach osobowości (zaburzenia w sferze procesów orientacyjno-poznawczych, zaburzenia w sferze intelektualnej, zaburzenia emocjonalne, zaburzenia pamięci); diagnoza kliniczna (diagnoza i jej narzędzia, podstawy współczesnej diagnozy psychologiczno-klinicznej, testy psychometryczne, problemy diagnozy dzieci z parcjalnymi deficytami i zaburzeniami dynamiki procesów nerwowych);	Artur Scisłowski
12	9.07.2014 środa	9.00 – 13.30	5 godz. wykładów	Orientacja w przestrzeni	Zarys historyczny nauczania niewidomych i słabowidzących orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się . Definicje, pojęcia i terminy stosowane w orientacji przestrzennej. Znaczenie orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się	Katarzyna Kozłowska - Worwa

					niewidomych i słabowidzących jako czynnika prowadzącego do własnej akceptacji i integracji społecznej. Orientacja i poruszanie się w przestrzeni głuchoniemych. Orientacja i poruszanie się w przestrzeni niewidomych i upośledzonych umysłowo.	
		13.30 – 18.00	5 godz. ćwiczenia	Psychologiczne podstawy rewalidacji dzieci niewidomych i słabowidzących	Psychofizjologiczne problemy przystosowania do życia w warunkach braku lub znacznego upośledzenia wzroku. Postawy społeczne wobec inwalidów wzroku jako czynnik warunkujący adaptację społeczną. Ograniczenia w zakresie pełnienia ról społecznych i zawodowych oraz możliwości adaptacji w tych dziedzinach; kształtowanie pozytywnych mechanizmów obronnych w stanach frustracji. Psychoterapia, jej rola i formy stosowane w procesie rehabilitacji inwalidów; metody i techniki diagnostyczne stosowane w badaniu osób niewidomych i słabo widzących;	Artur Scisłowski
13.	10.07.2014 czwartek	9.00 – 17.30	10 godz. ćwiczeń (A)	Psychologiczne podstawy rewalidacji dzieci niewidomych i słabowidzących	Psychologiczne poradnictwo zawodowe odnośnie osób niewidomych i słabowidzących; psychospołeczne czynniki warunkujące proces integracji osób niewidomych i słabo widzących ze środowiskiem społecznym. Metody rehabilitacji psychicznej ociemniałych	Artur Scisłowski
14.	11.07.2014 piątek	9.00 – 17.30	10 godz. wykładów (A)	Psychologiczne podstawy rewalidacji dzieci niewidomych i słabowidzących	.Metody psychokorekcyjne (pojęcie metody psychokorekcyjnej, techniki psychoterapeutyczne i ich podział, rehabilitacja dzieci z parcjalnymi deficytami i zaburzeniami dynamiki procesów nerwowych).Psychologiczne problemy rewalidacji dzieci z defektami wzroku.- psychologia niewidomych w świetle teorii wspólnych i swoistych zagadnień w rewalidacji osób niepełnosprawnych;rozwój motoryczny, psychiczny i społeczny niewidomych i słabowidzących; psychologiczna analiza utraty wzroku – reakcja na nagłą lub stopniową utratę wzroku; psychologiczne skutki utraty wzroku w sferach: poznawanie rzeczywistości, działalności praktycznej, osobowości, życiu społecznym; poznawanie rzeczywistości przez niewidomych. Kompensacja zmysłów. EGZAMIN	Artur Scisłowski

15	12.07.2014 sobota	9.00 – 12.15	4 godz. wykładów	Tyflopedagogika	Rozwój i działalność organizacji społecznych na rzecz niewidomych w Polsce i za granicą (Polski Związek Niewidomych, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących, Światowa Unia Pomocy Niewidomym). Preorientacja zawodowa uczniów niewidomych i słabowidzących. Problem zatrudnienia absolwentów w spółdzielczości niewidomych, strukturze Polskiego Związku Niewidomych i w środowisku ludzi widzących. Kształcenie i doskonalenie tyflopedagogów. Potrzeba przygotowania innych specjalistów do pracy z dziećmi i młodzieżą z inwalidztwem wzroku EGZAMIN	dr Grażyna Walczak
		12.45 – 16.45	5 godz. wykładów	Rehabilitacja widzenia	Interpretacja diagnozy okulistycznej przez nauczyciela i wychowawcę potrzebna do własnej pracy rewalidacyjnej z osobami słabo widzącymi, jak też w celu poinformowania i wyjaśnienia uczniowi i jego rodzicom możliwości funkcjonowania wzrokowego. Parametry oceny funkcjonalnej słabowidzących. Techniki obserwacji i rejestracji danych. Formalne i nieformalne narzędzia oceny funkcjonalnej słabowidzących.	dr Grażyna Walczak

SEMESTR II						
16	26.09.2014 piątek	10.00 – 18.30	10 godz. ćwiczeń(A) (obserwacja zajęć)	Metodyka nauczania i wychowania dzieci niewidomych i słabowidzących	Wybrane zagadnienia metodyczne w nauczaniu poszczególnych przedmiotów; pogłębienie w nauczaniu dzieci niewidomych i słabowidzących; elementy specjalne w nauczaniu języka polskiego. Ćwiczenia w mówieniu i pisaniu., wypracowania. Ćwiczenia ortograficzne, gramatyczne, słownikowe – typowe błędy, ich przyczyny i sposoby przezwyciężania. Problemy czytania dzieci słabowidzących – dobór metod i elementarzy. Struktura „Elementarza dla dzieci niewidomych”; OBSERWACJE -Praktyczne wskazówki do pracy z dzieckiem z wadą wzroku: określenie celów, zadań procesu dydaktyczno – wychowawczego, zasad, metod, form pracy.	Dorota Gronowska
17	27.09.2014 sobota	9.00 – 15.15	7 godz. ćwiczeń(L)	Brajlowski metody porozumiewania się	Nauka liter: A, L, K, S oraz znaku dużej litery. Zapisywanie i odczytywanie wyrazów. Techniczne aspekty pisma: odstępy, przenoszenie wyrazów, korekta błędów Nauka liter : M, I oraz znaków przestankowych: kropka, przecinek, przenośnik. Zapisywanie i odczytywanie wyrazów i krótkich zdań. Wprowadzenie liter: O, T, E, J oraz znaków przestankowych. Wykrzyknik, pytnik. Wprowadzenie liter: D, U, B, Ę oraz znaków przestankowych: dwukropek, cudzysłów, średnik. Zapisywanie i odczytywanie zdań złożonych.Nauka liter: H, N, C, A. Nauka liter: F, Z, G, W. Ćwiczenia utrwalające pisownie poznanych liter i odczytywanie tekstów.Nauka liter: P, Y, R, Ó	Dorota Gronowska
18	17.10.2014 piątek	10.00 – 17.00	8 godz. ćwiczeń(L)	Brajlowski metody porozumiewania się	Notacja matematyczna – znak liczby. Zapisywanie liczb jedno i wielocyfrowych, znaki podstawowych działań matematycznych. Zapisywanie daty, numeru telefonu. Cyfry rzymskie w notacji brajlowskiej. Nauka liter: K, Ż, Ś, Ń. Próby czytania tekstu.Nauka liter Ć, Ż. Wprowadzenie zapisu dwuznaków: sz, cz.ch, rz, dz, dź, dż. . Polskie ortograficzne skróty brajlowskie. Skróty II stopnia. Technika tworzenia skrótów. Skróty i ich symbole. Struktura „Elementarza dla dzieci niewidomych”. Etapy pracy w procesie nauki czytania i	Dorota Gronowska

					pisania metoda mieszana (globalno – analityczno – syntetyczna). Rozważania metodyczne poszczególnych stron elementarza.	
19	18.10.2014 sobota	9.00 – 17.30	10 godz. ćwiczeń(L) (obserwacja zajęć)	Metodyka nauczania i wychowania dzieci niewidomych i słabowidzących	<p>Cele, zasady i metody nauczania przedmiotu kultura fizyczna. Ograniczenia w wykonywaniu ćwiczeń fizycznych – dobór treści programowych. Metody nauczania ruchu niewidomych. Elementy specjalne w realizacji treści programowych przedmiotu plastyka. Analiza programu nauczania. Dostępne techniki plastyczne i formy aktywności. Znaczenie oceny. Prezentacja i analiza prac dzieci. Trudności w percepcji dzieł sztuki u dzieci niewidomych i słabowidzących oraz sposoby ich przezwycięzania. elementy specjalne w nauczaniu muzyki. Program nauczania. Znaczenie ćwiczeń oddechowych i rytmicznych. Dobór i nauka piosenek. Notacja muzyczna. Tworzenie muzyki. Poglądowość w percepcji utworów muzycznych. Muzykoterapia. Wybrane zagadnienia metodyki nauczania pracy-techniki. Metody nauczania, formy pracy, dobór treści programowych. Czynniki wpływające ujemnie na przebieg i wyniki pracy dziecka. Rewalidacyjne znaczenie oceny .Eksperymenty, doświadczenia i obserwacje w nauce szkolnej dzieci niewidomych i słabowidzących. OBSERWACJE-Praktyczne wskazówki do pracy z dzieckiem z wadą wzroku: określenie celów, zadań procesu dydaktyczno – wychowawczego, zasad, metod, form pracy.</p> <p>PRACA KONTROLNA</p>	Dorota Gronowska
20	15.11.2014 piątek	10.00 – 18.30	10 godz. ćwiczeń(A)	Rewalidacja dzieci z inwalidztwem wzroku	<p>Rozwój emocjonalno-społeczny dzieci z uszkodzeniem wzroku. Stymulowanie kontaktu z matką i otoczeniem społecznym. Zapobieganie objawom o charakterze autystycznym. Aktywność zabawowa. Zabawy ćwiczące małą i dużą motorykę. Funkcje zabawy. Rola zabawy w życiu dziecka niewidomego. Rodzaje gier i zabaw dla dzieci z inwalidztwem wzroku. Cechy zabawek dla dzieci niewidomych i słabowidzących. Adaptacja programu przedszkoli masowych do potrzeb dzieci z inwalidztwem wzroku. Wpływ uszkodzenia wzroku na osiągnięcie dojrzałości szkolnej. Problem integracji dzieci z inwalidztwem wzroku w przedszkolach masowych.</p>	dr Grażyna Walczak

21	16.11.2014 sobota	9.00 – 17.30	10godz. ćwiczeń(L)	Rewalidacja dzieci z inwalidztwem wzroku	Rozwój emocjonalno-społeczny dzieci z uszkodzeniem wzroku. Stymulowanie kontaktu z matką i otoczeniem społecznym. Zapobieganie objawom o charakterze autystycznym. Aktywność zabawowa. Zabawy ćwiczące małą i dużą motorykę. Funkcje zabawy. Rola zabawy w życiu dziecka niewidomego. Rodzaje gier i zabaw dla dzieci z inwalidztwem wzroku. Cechy zabawek dla dzieci niewidomych i słabowidzących. Adaptacja programu przedszkoli masowych do potrzeb dzieci z inwalidztwem wzroku. Wpływ uszkodzenia wzroku na osiągnięcie dojrzałości szkolnej. Problem integracji dzieci z inwalidztwem wzroku w przedszkolach masowych.	Anna Zasada
22	26.01.2015 poniedziałek	10.00 – 14.30	5 godz. wykładów	Brajlowskie metody porozumiewania się	Teoretyczne podstawy pisma punkowego Braillea. Ogólne zasady konstrukcji pisma punkowego. Zapoznanie z tabliczką i dźwiękiem. Ćwiczenia w lokalizacji punktów w tabliczce i na kostce brajlowskiej. .Prezentacja maszyny brajlowskiej – budowa i zasada posługiwania się maszyną. Inne przykłady zastosowania pisma punkowego np. notacja muzyczna.	Dorota Gronowska
		14.30 – 18.30	5 godz. ćw.	Orientacja w przestrzeni	Poruszanie się niewidomego z przewodnikiem. Sposób ustawiania się niewidomego i przewodnika. Zmiana kierunku marszu. Poruszanie się z przewodnikiem w różnych miejscach i warunkach. Korzystanie ze środków komunikacji miejskiej i dalekobieżnej. Metody ustalania kierunku marszu. Dotykowe określanie własnego położenia w przestrzeni. Ustawianie się prostopadłe i równoległe. Techniki ochraniające górne części ciała. Techniki ochraniające środkowe części ciała. Połączenia technik ochraniających. Szukanie upuszczonych przedmiotów. Metoda kolistą. Metoda spiral. Testy oceniające umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej. Systematyczne poznawanie pomieszczeń w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej.	Agnieszka Zakrzewska
23	27.01.2015 wtorek	9.00 – 17.30	10 godz. wykładów	Metodyka nauczania i wychowania dzieci niewidomych i słabowidzących	Nauczanie początkowe dzieci niewidomych i niedowidzących w szkołach specjalnych. Ćwiczenia i zabawy ruchowe rozwijające kompensacyjną sprawność pozostałych zmysłów. Ćwiczenia usprawniające manualnie i orientacyjnie, przygotowujące do pisania i czytania dotykowego Braillea w tabliczce i na maszynie brajlowskiej, stosowane w szkołach dla dzieci niewidomych. Metody i środki dydaktyczne stosowane w nauczaniu dzieci niewidomych i	Dorota Gronowska

					<p>niewidzących.</p> <p>Najczęstsze zaburzenia procesu socjalizacji i trudności wychowawcze: geneza, objawy, mechanizmy, metody i środki terapeutyczno-profilaktyczne w pracy wychowawcy. System oceny i kontroli osiągnięć wychowawczych oraz oceny poziomu pracy wychowawczej, dokumentacja pracy wychowawczej. Najczęstsze błędy wychowawcze. Metodyka wychowania internatowego. Praktyczna nauka czynności życia codziennego takich jak: higiena osobista, estetyka jedzenia, przygotowywanie posiłków, szycie, pranie, prasowanie i In.. Sposoby organizowania czasu wolnego. Rozwijanie zainteresowań poprzez różnego rodzaju zajęcia w kółkach tematycznych i organizacjach, a także rozbudzanie indywidualnych zdolności. Wdrażanie do prawidłowego korzystania ze środków masowego przekazu. Formy organizowania współpracy z rodziną. Organizacja zajęć przygotowujących do życia w środowisku ludzi widzących. Zadania nauczyciela i wychowawcy w szkołach dla niewidomych i niedowidzących: planowanie pracy, dokumentacja, współpraca z okulistą, internistą, specjalistą orientacji przestrzennej i innymi współpracownikami, współpraca z domem rodzinnym dziecka, znajomość pisma Braillea, stałe doskonalenie zawodowe.</p>	
24.	28.01.2015 środa	9.00 – 17.30	10 godz. ćwiczeń(L)	Rehabilitacja widzenia	<p>Przyrządy optyczne poprawiające widzenie, ich budowa i charakterystyka (lupy, lornetki, lunetki, okulary lornetowe, powiększalniki telewizyjne itp.). Ćwiczenia z pomocami optycznymi do dali, do bliży oraz zwiększające pole widzenia. Ćwiczenia sprawności wzrokowych bez pomocy optycznych. Wykorzystywanie technik integracji sensorycznej w procesie usprawniania wzroku.</p>	Hanna Smoleń
25.	29.01.2015 czwartek	9.00 – 13.30	5 godz. ćwiczeń(L) (obserwacja zajęć)	Rehabilitacja widzenia	<p>Stymulowanie wzroku w zakresie podstawowych sprawności wzrokowych – dostrzeganie bodźców, fiksacja, lokalizowanie, śledzenie, systematyczne przeszukiwanie wzrokiem otoczenia. Metody oceny przystosowania otoczenia słabo widzącego ucznia pod kątem jego potrzeb i możliwości wzrokowych. Propozycje przystosowania otoczenia w różnych miejscach funkcjonowania ucznia (w klasie, w kuchni, w łazience, na schodach itp.).</p> <p>OBSERWACJE-Praktyczne wskazówki do pracy z dzieckiem z wadą</p>	Hanna Smoleń

					wzroku: określenie celów, zadań procesu dydaktyczno – wychowawczego, zasad, metod, form pracy.	
		13.30 – 17.30	5 godz. ćwiczeń (L)	Orientacja w przestrzeni	Urządzenia techniczne służące do samodzielnego poruszania się niewidomych. Rodzaje, budowa i zastosowanie różnego typu lasek. Technika diagonalna i dotykowa posługiwania się laską. Sposoby ułatwiające przekazywanie niewidomym informacji o poznawanym terenie (szkice, modele, mapy).	Agnieszka Zakrzewska
26	30.01.2015 piątek	9.00 – 17.30	10 godz. wykładów	Metodyka nauczania i wychowania dzieci niewidomych i słabowidzących	<p>Nauczanie początkowe dzieci niewidomych i niedowidzących w szkołach specjalnych. Ćwiczenia i zabawy ruchowe rozwijające kompensacyjną sprawność pozostałych zmysłów. Ćwiczenia usprawniające manualnie i orientacyjnie, przygotowujące do pisania i czytania dotykowego Braillea w tabliczce i na maszynie brajlowskiej, stosowane w szkołach dla dzieci niewidomych. Metody i środki dydaktyczne stosowane w nauczaniu dzieci niewidomych i niedowidzących.</p> <p>Najczęstsze zaburzenia procesu socjalizacji i trudności wychowawcze: geneza, objawy, mechanizmy, metody i środki terapeutyczno-profilaktyczne w pracy wychowawcy. System oceny i kontroli osiągnięć wychowawczych oraz oceny poziomu pracy wychowawczej, dokumentacja pracy wychowawczej. Najczęstsze błędy wychowawcze. Metodyka wychowania internatowego. Praktyczna nauka czynności życia codziennego takich jak: higiena osobista, estetyka jedzenia, przygotowywanie posiłków, szycie, pranie, prasowanie i In.. Sposoby organizowania czasu wolnego. Rozwijanie zainteresowań poprzez różnego rodzaju zajęcia w kółkach tematycznych i organizacjach, a także rozbudzenie indywidualnych zdolności. Wdrażanie do prawidłowego korzystania ze środków masowego przekazu. Formy organizowania współpracy z rodziną. Organizacja zajęć przygotowujących do życia w środowisku ludzi widzących. Zadania nauczyciela i wychowawcy w szkołach dla niewidomych i niedowidzących: planowanie pracy, dokumentacja, współpraca z okulistą, internistą, specjalistą orientacji przestrzennej i innymi współpracownikami, współpraca z domem rodzinnym dziecka, znajomość pisma Braillea, stałe doskonalenie zawodowe.</p>	Dorota Gronowska

27.	31.01.2015 sobota	9.00 – 13.30	5 godz. wykładów	Metodyka nauczania i wychowania dzieci niewidomych i słabowidzących	Wybrane zagadnienia metodyczne w nauczaniu poszczególnych przedmiotów: wybrane zagadnienia z metodyki nauczania matematyki. Etapy wprowadzania pojęć matematycznych. Trudności w nauce geometrii. Metodyka rozwiązywania zadań z tekstem; elementy specjalne w realizacji treści przedmiotu środowisko społeczno-przyrodnicze. Analiza programu pod kątem treści trudnych dla dzieci z inwalidztwem wzroku. Znaczenie obserwacji i pogłębowości. Rola wycieczek i działania praktycznego. Pomoce techniczne dla niewidomych i słabowidzących. Urządzenia techniczne wyposażone w syntezator mowy: kalkulator, termometr, zegarek, stoper i inne. Czytanie zwykłego druku przy pomocy optaconu. Zastosowanie komputera wyposażonego w monitor brajlowski, syntezator mowy oraz skaner w grach komputerowych, dydaktyce i pracy zawodowej niewidomych i słabowidzących. EGZAMIN	Dorota Gronowska
		13.30 – 17.30	5 godz. ćwiczeń (A)	Rehabilitacja widzenia	Stymulowanie wzroku w zakresie zaawansowanych sprawności wzrokowych – percepcje form trójwymiarowych, dwuwymiarowych ilustracji, obiektów o brakujących elementach (relacja część-całość), znaków abstrakcyjnych (cyfr, liter i symboli). Interpretacja i wykorzystywanie wzrokowych wskazówek w otoczeniu słabo widzącego ucznia (oświetlenie, kontrast etc.).	Hanna Smoleń
28	1.02.2015 niedziela	9.00 -17.30	10 godz. ćw.	Orientacja w przestrzeni	Metody oceny ucznia słabo widzącego pod kątem orientacji i poruszania się. Interpretacja i wykorzystywanie wzrokowych wskazówek w otoczeniu słabowidzącego (oświetlenie, kontrast, barwa, etc.).	Adrianna Kaczanowska
29.	20.03.2015 piątek	10.00 – 17.00	8 godz. ćwiczeń (A)	Warsztaty z komunikacji interpersonalnej	Zajęcia ogólnouważliwiające, przygotowujące do pracy w małej grupie warsztatowej. Niekonwencjonalne sposoby poznawania się, ustalenie reguł celów pracy grupy, obserwacja ról grupowych, budowanie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i wzajemnego zaufania. Analiza siebie i własnego funkcjonowania w sytuacjach konfliktowych. Źródła i przyczyny powstawania konfliktów. Co to znaczykonflikt ? Budowanie relacji interpersonalnych wartościowych jakościowo opartych na zrozumieniu, otwartości i	Małgorzata Jaskulak

					autentyczności. Doświadczenia życiowe uczestników wykorzystanie formy psychodramy. Problem otwartości i zaufania (dostarczanie materiału do doświadczania otwartości w celu budowania atmosfery bezpieczeństwa psychicznego i zaufania w grupie. Właściwe stosowanie otwartości. Otwartość a samoświadomość. Otwartość a autentyczność. Informacje zwrotne a otwartość.	
30	21.03.2015 sobota	9.00 - 15.15	7 godz. ćwiczeń (A)	Warsztaty z komunikacji interpersonalnej	Dynamika, integracja i rozwój grupy. Mój sposób funkcjonowania w grupie, jak jest postrzegany przez innych członków grupy. Właściwe przekazywanie informacji zwrotnych. Rozkład ról w grupie, analiza konsekwencji z punktu widzenia rozwoju grupy. Analiza ról podejmowanych w grupie przez poszczególnych członków (inicjator, kontynuator, koordynator, poszukujący, dostarczający, wyrażający opinię, zachęcający, rozładowujący napięcie, strażnik zasad, agresywny, zależny, dominujący, blokujący).. Akceptacja samego siebie i innych, samopoznanie i samoocenie. Znaczenie akceptacji w relacjach interpersonalnych. Rozwojowy aspekt akceptacji. Akceptowanie innych i okazywanie akceptacji. Poznanie samego siebie. Zwiększenie świadomości w zakresie rozbieżności pomiędzy „ja realnym” i „ja idealnym”. Poznanie własnych właściwości, dążeń, zachowań i umiejętności. Samoocena a zależność od opinii osób innych ludzi (stabilność i autonomiczność). Rozwiązywanie konfliktów między dwoma osobami lub grupą osób w sposób konstruktywny i rozwojowy – pokaz sposobów komunikowania się w formie psychodramy. Praca w grupach.	Małgorzata Jaskulak
31.	10.04.2015 piątek	10.00 – 18.30	10 godz. ćwiczeń(L (obserwacja zajęć)	Metodyka nauczania i wychowania dzieci niewidomych i słabowidzących	Muzykoterapia. Wybrane zagadnienia metodyki nauczania pracy-techniki. Metody nauczania, formy pracy, dobór treści programowych. Czynniki wpływające ujemnie na przebieg i wyniki pracy dziecka. Rewalidacyjne znaczenie oceny. Eksperymenty, doświadczenia i obserwacje w nauce szkolnej dzieci niewidomych i słabowidzących. OBSERWACJE -Praktyczne wskazówki do pracy z dzieckiem z wadą wzroku: określenie celów, zadań procesu dydaktyczno – wychowawczego, zasad, metod, form pracy. PRACA KONTROLNA	Dorota Gronowska

A - ćwiczenia audytoryjne; L - ćwiczenia laboratoryjne

Legenda:

	Zajęcia w Płocku wspólne dla trzech grup
	Zajęcia w Laskach k. Warszawy wspólne dla trzech grup
	Zajęcia w MSCDN Wydział w Ciechanowie

.....
(pieczęć i podpis dyrektor placówki doskonalenia- organizator kursu)